

## KARTA PRZEDMIOTU

### 1. Informacje wstępne

Nazwa przedmiotu	Teoria bezpieczeństwa
Wydział	Wydział Nauk o Bezpieczeństwie
Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
Specjalność/Ścieżka specjalizacyjna	—
Poziom PRK	6 PRK
Poziom kształcenia	studia pierwszego stopnia
Forma studiów	studia niestacjonarne
Grupa zajęć	—
Liczba punktów ECTS	4
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Liczba godzin ogółem	35 godz.
Cykl dydaktyczny	2023/2024 zimowy
Semestr studiów	2
Rok studiów	1
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Rok realizacji	2023/2024
Język wykładowy	polski
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	prof. dr hab. inż. Michał Prużiński (e-mail: mpruzinsky@uafm.edu.pl)

### Semestr, liczba punktów ECTS, rodzaj zajęć, liczba godzin w planie studiów

Semestr	Wykład	Ćwiczenia
2	20 godz. 4 ECTS	15 godz. 0 ECTS

### 2. Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z teoretycznymi podstawami bezpieczeństwa, jego uwarunkowaniami i kryteriami, przygotowanie metodologiczne do rozważania zagadnień z zakresu nauki o bezpieczeństwie, ukazanie głównych dróg rozwoju myśli i praktyki w zakresie bezpieczeństwa; przygotowanie studentów do czynnego uczestnictwa w życiu społecznym, w tym w zapewnieniu bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.
----	--

### 3. Wymagania wstępne

Nie ma wymagań wstępnych.

### 4. Opis efektów uczenia się

W1		EUK6_W1
W2		EUK6_W10
U1		EUK6_U2
U2		EUK6_U5
K1		EUK6_KS1

### 5. Treści programowe

#### Wykład (20 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 2)
Wyk1	Ewolucja rozumienia zagadnienia bezpieczeństwa na przestrzeni dziejów – różnice kulturowe i cywilizacyjne. Rozwój tworzenia podstaw teoretycznych do badania bezpieczeństwa: interdyscyplinarne badania pokoju i wojny, teorie wojny i pokoju, nurty teoretyczne stosunków międzynarodowych. Podstawowe pojęcia teorii bezpieczeństwa i ich zakresy.
Wyk2	W2 Główne koncepcje bezpieczeństwa liberalizmu i realizmu: koncepcja bezpieczeństwa zbiorowego, koncepcja zbiorowej obrony, teoria demokratycznego pokoju, współzależność gospodarcza, instytucjonalizm, wspólnoty bezpieczeństwa oraz równowaga sił, teoria hegemonicznej stabilności, realizm ofensywny i defensywny, dylemat bezpieczeństwa sojuszniczego, koncepcja odstraszania i teoria przeniesienia potęgi.
Wyk3	Główne koncepcje bezpieczeństwa liberalizmu i realizmu: koncepcja bezpieczeństwa zbiorowego, koncepcja zbiorowej obrony, teoria demokratycznego pokoju, współzależność gospodarcza, instytucjonalizm, wspólnoty bezpieczeństwa oraz równowaga sił, teoria hegemonicznej stabilności, realizm ofensywny i defensywny, dylemat bezpieczeństwa sojuszniczego, koncepcja odstraszania i teoria przeniesienia potęgi.
Wyk4	Debaty pozimnowojenne: wąskie a szerokie rozumienie bezpieczeństwa, poziomy i sektory badania bezpieczeństwa, bezpieczeństwo obiektywne, subiektywne i intersubiektywne. Badania nad bezpieczeństwem z perspektywy feministycznej, studiów postkolonialnych, rozwój idei „bezpieczeństwa jednostkowego”, koncepcja bezpieczeństwa ontologicznego - oraz ich znaczenie dla wyjaśniania problemów współczesnego świata.
Wyk5	Główne zjawiska współczesnego świata a problemy bezpieczeństwa w ujęciach teoretycznych: procesy globalizacyjne a problemy bezpieczeństwa globalnego, narodowego, jednostkowego, teoria ryzyka – zarządzanie ryzykiem, bezpieczeństwo jako biopolityka. Nowe uwarunkowania tworzenia środowiska bezpieczeństwa: prywatyzacja wojny i prywatyzacja bezpieczeństwa, możliwości stabilizacyjne wobec zagrożeń globalnych (ekologiczne, energetyczne, ekonomiczne, społeczne).
Wyk6	W6 Technologizacja i nowe zagrożenia, nowe wojny – a kwestie stabilizacji i zapewnienia bezpieczeństwa. Metody i narzędzia identyfikacji zagrożeń bezpieczeństwa na różnych poziomach. Rola wielkich mocarstw w zapewnieniu bezpieczeństwa międzynarodowego.

#### Ćwiczenia (15 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 2)
Cw1	Ewolucja rozumienia zagadnienia bezpieczeństwa na przestrzeni dziejów 1.1 Rozwój tworzenia podstaw teoretycznych do badania bezpieczeństwa 1.2 Interdyscyplinarne badania pokoju i wojny, teorie wojny i pokoju 1.3 Nurty teoretyczne stosunków międzynarodowych 1.4 Właściwości współczesnych systemów bezpieczeństwa
Cw2	Ewolucja rozumienia zagadnienia bezpieczeństwa na przestrzeni dziejów 1.1 Rozwój tworzenia podstaw teoretycznych do badania bezpieczeństwa 1.2 Interdyscyplinarne badania pokoju i wojny, teorie wojny i pokoju 1.3 Nurty teoretyczne stosunków międzynarodowych 1.4 Właściwości współczesnych systemów bezpieczeństwa

Cw3	Rozwój i zmiany w prowadzeniu badań nad bezpieczeństwem od lat 90 XX w. 3.1 Główne kierunki i sposoby badania problemów bezpieczeństwa 3.2 Znaczenie konstruktywizmu, teorii krytycznej i poststrukturalizmu dla ukształtowania się trzech głównych szkół badania bezpieczeństwa 3.3 Szkoła kopenhaska, szkoła walijska i szkoła paryska. Teoria bezpieczeństwa jako dyscyplina naukowa. 3.4 Bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe. Uwarunkowania bezpieczeństwa, Kryteria bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego
Cw4	Debaty po zimnowojenne: wąskie a szerokie rozumienie bezpieczeństwa 4.1 Poziomy i sektory badania bezpieczeństwa 4.2 Bezpieczeństwo subiektywne i intersubiektywne 4.3 Badania nad bezpieczeństwem z perspektywy feministycznej, studiów postkolonialnych, rozwój idei „bezpieczeństwa jednostkowego” 4.4 Koncepcja bezpieczeństwa ontologicznego - oraz ich znaczenie dla wyjaśniania problemów współczesnego świata.
Cw5	Główne zjawiska współczesnego świata a problemy bezpieczeństwa w ujęciach teoretycznych 5.1 Procesy globalizacyjne a problemy bezpieczeństwa globalnego, narodowego, jednostkowego 5.2 Teoria ryzyka – zarządzanie ryzykiem, bezpieczeństwo jako biopolityka 5.3 Nowe uwarunkowania tworzenia środowiska bezpieczeństwa: prywatyzacja wojny i prywatyzacja bezpieczeństwa 5.4 Możliwości stabilizacyjne wobec zagrożeń globalnych (ekologiczne, energetyczne, ekonomiczne, społeczne)

## 6. Metody dydaktyczne

<b>Wykład</b>	
<b>M2</b>	Analiza tekstów
<b>M3</b>	Burza mózgów
<b>M17</b>	Prezentacja multimedialna
<b>M20</b>	Wykłady
<b>Ćwiczenia</b>	
	Referat
<b>M1</b>	Analiza przypadków
<b>M6</b>	Dyskusja
<b>M12</b>	Metoda sytuacyjna
<b>M16</b>	Praca w grupach
<b>M17</b>	Prezentacja multimedialna
<b>M19</b>	Studium przypadku

## 7. Nakład pracy studenta

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
<b>Wykład</b>	<b>20 godz.</b>
<b>W tym metodą e-learning:</b>	<b>0 godz.</b>

<b>Ćwiczenia</b>	<b>15 godz.</b>
<b>W tym metodą e-learning:</b>	<b>0 godz.</b>

<b>Praca własna studenta</b>	
Praca własna studenta, przygotowanie projektu, Praca własna studenta- test, zapoznanie się z literaturą	<b>65 godz.</b>

<b>Całkowite obciążenia</b>	
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	<b>100 godz.</b>
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	<b>4 ECTS</b>

## 8. Kryteria oceny

<b>Wykłady (Egzamin końcowy / Zaliczenie końcowe)</b>	
<b>Na ocenę 5:</b>	Zbliżona do maksymalnej ilości punktów z testu, oraz aprecjacji pisemnego sprawozdania.
<b>Na ocenę 4,5:</b>	75-90% poprawnych odpowiedzi dotyczące testu i 75-90% aprecjacji pisemnego sprawozdania.
<b>Na ocenę 4:</b>	75% poprawnych odpowiedzi dotyczące testu i 75% aprecjacji pisemnego sprawozdania.
<b>Na ocenę 3,5:</b>	Aktywność w dyskusji podczas wykładów.
<b>Na ocenę 3:</b>	Obecność na zajęciach i terminowe złożenie pisemnej pracy domowej.

<b>Ćwiczenia</b>	
<b>Na ocenę 5:</b>	Średnia ocenę koreferatów oraz aprecjacji prezentowania koreferatów zbliżona do maksymalnej ilości punktów.
<b>Na ocenę 4,5:</b>	Średnia ocenę koreferatów 75-90% oraz 75-90% aprecjacji prezentowania koreferatów.
<b>Na ocenę 4:</b>	Średnia ocenę koreferatów 75% oraz 75% aprecjacji prezentowania koreferatów.
<b>Na ocenę 3,5:</b>	Aktywność w dyskusji podczas ćwiczeń.
<b>Na ocenę 3:</b>	Obecność na zajęciach i terminowe zgranie koreferatów od ćwiczeń.

## 9. Literatura

### Literatura podstawowa

1. Chojnowski, L. 2015. Bezpieczeństwo. Zarys teorii (eBook). Słupsk. Akademia Pomorska w Słupsku. 248 s.
2. Bezpieczeństwo. Teoria – Badania – Praktyka. Praca pod redakcją: Czupryński Andrzej, Wiśniewski Bernard, Zboina Jacek, ISBN: 978-83-61520-26-9, Ilość stron: 146, Józefów. Redakcja wydawnictw CNBOP-PIB
3. Gryz Jarosław: Zarys teorii bezpieczeństwa państwa. 2016. Warszawa, Akademia Obrony Narodowej, stron: 347. ISBN: 9788375234756
4. Bieniek Mieczysław, Mazur Sławomir — Bezpieczeństwo i obronność w świetle współczesnych wyzwań i potrzeb, Katowice, 2008, AWF
5. Koziej Stanisław — Wstęp do teorii i historii bezpieczeństwa, Warszawa-Ursynów, 2010, b.d.

### Literatura uzupełniająca

1. Pokruszyński Witold — Teoretyczne aspekty bezpieczeństwa, Józefów, 2010, WSGE
2. Zając J., Włodkowska-Bagan A., Kaczmarek M. — Bezpieczeństwo międzynarodowe. Polska-Europa-Świat, Warszawa, 2015, Uniwersytet Warszawski

### Publikacje prowadzącego

1. PRUŽINSKÝ, Michal & MIHALČOVÁ, Bohuslava 2018. Wpływ zmian w zakresie Bezpieczeństwa na Szkolnictwo Wyższe w kierunku studiów Bezpieczeństwo Narodowe. In XVIII Międzynarodowa konferencja naukowa Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego Państwo, Gospodarka, Społeczeństwo w dniach 11 – 12 czerwca 2018 w Krakowie. Artykuł
2. PRUŽINSKÝ, Michal. Slovak SMEs experiences and contribution in transition process of EU accessing countries. In Economic development of region with an impact on quality of life. the scientific-technical conference. Economic development of region with an impact on quality of life : proceedings of the scientific-technical conference, 20.4.2016, Užhorod. - Ukrajina : Lira print, 2016. ISBN 978-617-596-232-9, s. 100-109.
3. PRUŽINSKÝ, M. 2015. Dilemmas of international military relations? [Dylematy międzynarodowych stosunków wojskowych?]. In Proceedings 15th Academic Conference "State, Economy, Society", at Andrzej Frycz Modrzewski Krakow University for the 15th Academic Conference "State, Economy, Society", held on 8-9 June 2015 at: ul. Gustawa Herlinga Grudzińskiego 1, Krakow, Poland. 23 p.
4. PRUŽINSKÝ, Michal. 2015. Importance of US Defense Spending for European Security. In Bezpieczeństwo w świetle uwarunkowań polityki społecznej. Tarnobrzeg: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. prof. Stanisława Tarnowskiego w Tarnobrzegu. Redakcja naukowa: Paweł Maciaszczyk a Sławomir M. Mazur. 2015. ISBN-978-83-89639-09-7 s. 11-27.

## **10. Informacje dodatkowe dla studentów**

Student ma wykazać jego/jej zdolności do zabierania informacji na temat przedmiotu Teorie bezpieczeństwa połączonymi z kwestiami bezpieczeństwa oraz teorii bezpieczeństwa. Zgodnie z przepisami praca domowa pisemna jest kluczowa do egzaminowania zarówno dla kontroli jak i oceny wiedzy uczniów. Student pisze tej pracy na dowolny temat dotyczący przedmiotu, pisze własne myśli na podstawie analizy odpowiedniego tekstu i danego tematu ze zastosowaniem właściwego słownictwa. Realizacja przedmiotu wymaga zdanie egzaminu i uzyskaniu pozytywnej oceny pracy studenta. Są one głównym i najważniejsze wymagania dla przechodzącej (realizację) przedmiotu.

## **11. Informacja o osobach prowadzących zajęcia**

### **Osoby prowadzące zajęcia**

prof. dr hab. inż. Michał Prużiński (e-mail: mpruzinsky@uafm.edu.pl)